

Związek Zawodowy
Celnicy PL

Nysa, dnia 01.11.2016r.

ZZ Celnicy PL – 170/16

Pan Grzegorz Bierecki

Przewodniczący

Komisji Budżetu i Finansów

Szanowny Panie Przewodniczący

W imieniu ZZ Celnicy PL zwracam się z uprzejmą prośbą o zgłoszenie i pozytywne rozpatrzenie poprawek do ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej ([druk senacki nr 312](#), druki sejmowe nr 826, 925 i 925-A) oraz przepisów wprowadzających ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej ([druk senacki nr 313](#), druki sejmowe nr 827, 926 i 926-A) w zakresie:

1. zmiany art. 167, 169 ustawy wprowadzającej ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej poprzez:
 - a. odstąpienie od przymusowego ucywilnienia funkcjonariuszy jako niezgodne z Konstytucją RP,
 - b. zmiany art. 167, 169 ustawy wprowadzającej ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej poprzez wskazanie przesłanek, które będą uwzględniane przy składaniu nowych propozycji, w tym zapewnienie ochrony przed zwolnieniem osób, którym taka ochrona powinna przysługiwać (ciąża, urlop macierzyński i wychowawczy i 4 lata przed nabyciem uprawnienia do emerytury) - brak takich przesłanek jest niezgodne z Konstytucją RP. Prosimy także o wprowadzenie obowiązku wypowiedzenia warunków służby lub pracy zapewniając prawo do sądowej kontroli zasadności zwolnienia. Brak tej regulacji daje przełożonym swobodę do arbitralnych decyzji przełożonych oraz pozbawia prawa do sądowej kontroli zasadności zwolnienia. Taką konstrukcję podważyła Krajowa Rada Sądownictwa w swojej opinii do projektu procedowanej ustawy.

c. Wprowadzenie gwarancji dotychczasowego wynagrodzenia

2. zmiany art. 172 ust. 4 ustawy wprowadzającej ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej wprowadzenia odpraw dla funkcjonariuszy, którzy nie otrzymają propozycji pełnienia służby a tylko propozycje pracy – brak takiej odprawy jest niezgodny z Konstytucją,
3. zmiany art. 175 ustawy wprowadzającej ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej poprzez dopisanie funkcjonariuszy do katalogu osób dla których ustanawia się okres przejściowy do uzupełnienia wymogów uprawniających do zajmowania stanowisk dyrektora Izby Skarbowej- jako niezgodny z Konstytucją.
4. Zmiana w art. 33 ust. 1 pkt. 2 przez dodanie do zadań naczelnika urzędu celno skarbowego poboru należności, do których ustalenia i określenia jest właściwy - brak takiego uprawnienia likwiduje kasy w oddziałach celnych oraz pozbawia funkcjonariuszy oddziałów celnych i grup mobilnych prawa poboru wpłat z tyt. należności, mandatów gotówkowych i innych, które są elementem odprawy celnej lub kontroli wykonywanej przez naczelnika urzędu celno-skarbowego. Przewoźnicy, podróżni wpłaty gotówkowe będą musieli wpłacać wyłącznie do kasy urzędu skarbowego, co jest absurdalnym pomysłem z uwagi na lokalizację oddziałów celnych wiele kilometrów od urzędów skarbowych oraz czas funkcjonowania jednych i drugich tj. 8 godz. US wobec 24 godz. oddziały celne.
5. Dodanie w art. 33 ust. 1 pkt. 2a podstawy do wykonywania przez naczelnika urzędu celno-skarbowego zabezpieczenia należności związanych z przywozem i wywozem towarów. Brak takiego uprawnienia uniemożliwia pobranie oraz zwrot zabezpieczenia gotówkowego oraz zabezpieczanie należności w innej formie, co należy do zadań organu celnego na podstawie Unijnego Kodeksu Celnego . Na podstawie ustawy Prawo Celne organy celne wykonują zadania związane z zabezpieczeniem należności np. zatwierdza gwarantów uprawnionych do udzielania gwarancji składanych jako zabezpieczenie pokrycia kwot wynikających z długów celnych, przyjmują dokumenty uważane za równoważne z depozytem w gotówce, potwierdzają złożenie zabezpieczenia należności (art. 52 i 53 PC).
6. **Zmiana art. 149** ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej poprzez uregulowanie obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego przez pracowników, którzy z uwagi na długotrwałą nieobecność nie mogli dopełnić obowiązku w terminie do 31 marca i

uregulowanie tej kwestii analogicznie jak, w przypadku funkcjonariuszy w art. 200 tj. w przypadku niezłożenia oświadczenia o stanie majątkowym w terminie, o którym mowa w ust. 2, z powodu nieobecności w służbie, funkcjonariusz składa oświadczenie o stanie majątkowym pierwszego dnia po stawieniu się do służby.

7. Zmiana art. 149 oraz 200 o Krajowej Administracji Skarbowej poprzez wprowadzenie obowiązku publikacji oświadczeń majątkowych osób na stanowiskach, w tym także pełniących obowiązki Szefa KAS i zastępcy Szefa KAS, dyrektora i zastępców Dyrektora IAS, Naczelników oraz zastępców naczelników urzędów skarbowych oraz urzędów celno- skarbowych. Obowiązek publikacji oświadczeń obowiązuje w przypadku osób pełniących funkcję organów w Straży Granicznej, Policji¹² oraz Służbie Celnej³.
8. Zmiany art. 179 ust. 1 pkt. 2 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej poprzez określenie obligatoryjnej przesłanki do zwolnienia w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślnie przestępstwo skarbowe ścigane z oskarżenia publicznego oraz dodanie fakultatywnej przesłanki do zwolnienia w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślnie przestępstwo skarbowe ścigane z oskarżenia prywatnego.⁴
9. Zmiany art. 185 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej poprzez dodanie, że przepis ten stosuje się także do funkcjonariuszy celnych zwolnionych na podstawie ustawy o Służbie Celnej. Brak takiego odwołania pozostawi bez prawa do przywrócenia do służby w razie prawomocnego umorzenia postępowania karnego lub postępowania karnego skarbowego ze względu na okoliczności wymienione w art. 17 § 1 pkt 1, 2 i 6

¹ Art. 62 ust. 7 ustawy o Policji Informacje zawarte w oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje organów Policji są publikowane, bez ich zgody, na właściwych stronach Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i położenia nieruchomości.

² Art. 91 a ust. 8 Ustawy o Straży Granicznej Oświadczenie o stanie majątkowym osoby pełniącej funkcję organu Straży Granicznej jest publikowane bez jej zgody na właściwej stronie Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i miejsca położenia nieruchomości.

³ Art. 123 ust. 9 ustawy o S.C. Oświadczenia o stanie majątkowym osób pełniących funkcję organów Służby Celnej są publikowane bez ich zgody na właściwych stronach Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i położenia nieruchomości.

⁴ Art. 41. 1. Policjanta zwalnia się ze służby w przypadkach:

4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,

2. Policjanta można zwolnić ze służby w przypadkach:

2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe inne niż określone

w ust. 1 pkt 4;

Kodeksu postępowania karnego, prawomocnego uniewinnienia oraz uchylecia prawomocnego wyroku skazującego. Art. 104 oraz 105 ustawy o Służbie Celnej, a wcześniej art. 25 ust. 1 pkt 8a i 8b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej ograniczyły wobec funkcjonariuszy celnych konstytucyjną zasadę domniemania niewinności. Jednak w przypadku nie potwierdzenia zarzutów karnych przepisy powinny gwarantować restytucję stanu sprzed zwolnienia funkcjonariusza Służby Celnej.

10. Zmiana art.1 i art.240 ustawy przepisy wprowadzające KAS polegająca na zmianie terminu wejścia w życie ustawy KAS na 1 września 2017r.

Treść poprawek stanowi załącznik do niniejszego pisma. W załączeniu przekazuję także Opinię prawną, która potwierdza niekonstytucyjność:

- a) przewidują brak określenia jakichkolwiek przesłanek prawnych pozwalających na nie przedstawienie propozycji dalszego pełnienia służby przez dotychczasowego funkcjonariusza Służby Celnej w Służbie Celno-Skarbowej?
- b) przewidują możliwość tzw. „ucywilnienia” dotychczasowego funkcjonariusza Służby Celnej poprzez złożenie mu jedynie propozycji pracy zamiast propozycji pełnienia służby
- c) przewidują w art. 172 ust. 1 i 4 brak możliwości przyznania świadczenia należnego według ustawy o Służbie Celnej (art. 163 ust. 1 w zw. z ust. 4) w związku z zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej dla funkcjonariuszy, którzy przyjmą propozycję pracy w KAS (i tym samym zostaną „ucywilnieni”)

Przyjęcie przepisów w brzmieniu uchwalonym przez Sejm naraża budżet państwa na wielomilionowe odszkodowania w razie potwierdzenia ich niekonstytucyjności przez Trybunał Konstytucyjny oraz koszty wynikające z tysięcy w skali Polski postępowań przed Sądami.

Z poważaniem

Sławomir Siwy

Przewodniczący

ZZ Celnicy PL

Poprawki do ustawy wprowadzającej ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej

Art. 167.

Dotychczasowe brzmienie:

ust. 7. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej oraz dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości składają odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania.

Proponowane brzmienie:

ust. 7. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej oraz dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości składają pracownikom w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania oraz wynagrodzenie nie niższe od otrzymywanego.

Dodaje się ust. 8:

ust. 8. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej oraz dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości składają funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania oraz uposażenie nie niższe od otrzymywanego.

Uzasadnienie:

Poprawka przewiduje, że w terminie do 31 maja 2017 funkcjonariusze otrzymają propozycję pełnienia służby natomiast pracownicy propozycję pracy. Takie rozwiązanie nie narusza Konstytucji w zakresie w jakim daje arbitralne prawo Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektorowi izby administracji skarbowej oraz dyrektorowi Krajowej Szkoły Skarbowości do ucywilnienia funkcjonariuszy bez wskazania jakichkolwiek przesłanek. Pełne uzasadnienie prawne zawiera załączona opinia prawna.

Ze statusem funkcjonariusza wiąże się szczególny rygor, dyspozycyjności oraz ograniczenia praw konstytucyjnych, wyłączenie niektórych uprawnień wynikających z kodeksu pracy czy innych przepisów co ma związek z rangą wykonywania zadań. Status ten z uwagi na rygory jest ważnym elementem polityki antykorupcyjnej. Daje możliwości dysponowania kadrą w większym zakresie, bez ograniczeń wynikających z kodeksu pracy. Status funkcjonariusza, za którym stoi szczególna ochrona państwa, w szczególności zabezpieczenie emerytalne, to najskuteczniejszy środek utrzymania kadr na wysoko specjalistycznych stanowiskach często związanych też z dostępem do tajemnic, gdzie wysokością wynagrodzenia administracja nie może konkurować z biznesem. Tak jak w innych formacjach ze względu na potrzeby służby funkcjonariusze celni są wyznaczani do zadań „cywilnych” ale zachowują swoje doświadczenie, kwalifikacje, posiadają uprawnienia, szkolenia, certyfikaty czy poświadczenia bezpieczeństwa, które mogą być w każdej chwili wykorzystane w innych komórkach. Funkcjonariusze celni stanowią przeszkoloną, częściowo uzbrojoną formację, która może pełnić funkcję obrony terytorialnej. Ich ucywilnienie to nieodwracalna utrata tego potencjału. W zakresie zadań S.C. sytuacje wymagające wzmocnienia kadrowego mają charakter akcyjny i wymagają niezwłocznej reakcji np. podczas zagrożenia epidemiologicznego (w przeszłości była to kilka razy pryszczycyca), gwałtownego wzrostu zadań np. wynikającego ze zmiany przepisów prawa, kursu walut (w przeszłości gwałtowny wzrost importu z USA), wydarzeń międzynarodowych – ostatnio z „cywilnych” komórek wykorzystano funkcjonariuszy do zabezpieczenia Światowych Dni Młodzieży. Wzrastające zagrożenie międzynarodowe wskazuje, że takich sytuacji może być coraz więcej. Przez lata służby jest budowana identyfikacja ze służbą i jej etos. Przymusowe ucywilnienie, w tym oficerów mianowanych przez Prezydenta RP byłoby wydarzeniem bez precedensu w historii Polski, zwłaszcza przez rząd, którego przedstawiciele wysoko cenią mundur i wartości patriotyczne. Jest to nieuczciwe potraktowanie tych funkcjonariuszy, którzy przez lata rzetelnie wykonywali swoje obowiązki zgodnie z poleceniem przełożonych i nie mieli prawa wyboru miejsca służby. Wykonywali obowiązku w warunkach zagrażających zdrowiu, bezpieczeństwu. Decyzja o ucywilnieniu nie jest korzystna dla państwa, ma objąć według ostatnich wypowiedzi Szefa Służby Celnej niewielką grupę osób, więc proces ten powinien odbywać się w sposób ewolucyjny umożliwiając tym osobom dosłużenie do emerytury w mundurze.

art. 167

dodaje się ust. 9 i 10 o treści

9. Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektorowi izby administracji skarbowej oraz dyrektorowi Krajowej Szkoły Skarbowości wypowiadają warunki służby lub pracy osobom, które nie otrzymają odpowiednio propozycji pracy/ służby.
10. Nie można wypowiedzieć warunków pracy lub służby w okresie ciąży, urlopu macierzyńskiego oraz gdy funkcjonariuszowi lub pracownikowi brakuje mniej, niż 4 lata do nabycia prawa do emerytury, podlegają ochronie na podstawie innych przepisów oraz gdy kwalifikacje funkcjonariusza lub pracownika i dotychczasowy przebieg służby lub pracy pozwalają na pełnienie służby na dotychczasowym stanowisku lub innym.

Uzasadnienie:

Zmiana ma na celu usunięcie przepisu niezgodnego z konstytucją, zapewnienie ochrony w tym zapewnienie ochrony przez zwolnieniem osób, którym taka ochrona powinna przysługiwać. Przepis przewiduje także, że pracownik/ funkcjonariusz powinien otrzymać propozycję służby/ pracy gdy jego kwalifikacje dają możliwość dalszego wykonywania obowiązków. Brak takich przesłanek jest niezgodny z Konstytucją RP. Ponadto wprowadza się obowiązek wypowiedzenia warunków służby lub pracy zapewniając prawo do sądowej kontroli zasadności zwolnienia. Brak tej regulacji daje przełożonym swobodę do arbitralnych decyzji przełożonych oraz pozbawia prawa do sądowej kontroli zasadności zwolnienia. Taką konstrukcję podważyła Krajowa Rada Sądownictwa w swojej opinii do projektu procedowanej ustawy.

Art. 169

dodaje się ust. 5 o treści

5. Szef Krajowej Administracji Skarbowej w porozumieniu z Dyrektorem Generalnym Ministerstwa Finansów wypowiada warunki służby lub pracy osobom, które nie otrzymają odpowiednio propozycji pracy/ służby.
6. Nie można wypowiedzieć warunków pracy lub służby w okresie ciąży, urlopu macierzyńskiego oraz gdy funkcjonariuszowi lub pracownikowi brakuje mniej, niż 4 lata do nabycia prawa do emerytury, podlegają ochronie na podstawie innych przepisów oraz gdy kwalifikacje funkcjonariusza lub pracownika i dotychczasowy przebieg służby lub pracy pozwalają na pełnienie służby na dotychczasowym stanowisku lub innym

Uzasadnienie:

Zmiana ma na celu usunięcie przepisu niezgodnego z konstytucją, zapewnienie ochrony w tym zapewnienie ochrony przez zwolnieniem osób, którym taka ochrona powinna przysługiwać. Przepis przewiduje także, że pracownik/ funkcjonariusz powinien otrzymać propozycję służby/ pracy gdy jego kwalifikacje dają możliwość dalszego wykonywania obowiązków. Brak takich przesłanek jest niezgodny z Konstytucją RP. Ponadto wprowadza się obowiązek wypowiedzenia warunków służby lub pracy zapewniając prawo do sądowej kontroli zasadności zwolnienia. Brak tej regulacji daje przełożonym swobodę do arbitralnych decyzji przełożonych oraz pozbawia prawa do sądowej kontroli zasadności zwolnienia. Taką konstrukcję podważyła Krajowa Rada Sądownictwa w swojej opinii do projektu procedowanej ustawy.

Art. 172 ust. 1 pkt. 1 – konsekwencja zmiany w art. 167 i 169

Dotychczasowe brzmienie:

Art. 172. 1. Stosunki pracy osób zatrudnionych w jednostkach KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz stosunki służbowe osób pełniących służbę w jednostkach KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, wygasają:

- 1) z dniem 31 sierpnia 2017 r., jeżeli osoby te w terminie do dnia 31 maja 2017 r., nie otrzymają pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby;

nowe brzmienie:

- 1) z upływem trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia.

Skreśla się ust. 7.

Uzasadnienie:

- zmiana jest konsekwencją zmian w art. 167 i 169, która przewiduje wypowiedzenie warunków służby/ pracy zamiast wygaśnięcia.

Art. 173 ust. 3 i 4

Dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

4. Do funkcjonariuszy, których dotychczasowy stosunek służbowy przekształca się odpowiednio w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony ma zastosowanie art. 172 ust. 3 i 4.

Uzasadnienie:

Zmiana precyzuje, iż przekształcenie dotychczasowego stosunku służby funkcjonariuszy w stosunek pracy traktuje się jako zwolnienie ze służby z zachowaniem uprawnień do odprawy wynikających z tego tytułu na podstawie ustawy o S.C. Brak regulacji uprawniającej do odprawy w związku ze zwolnieniem jest niezgodny z Konstytucją. Pełne uzasadnienie prawne zawiera załączona opinia.

Art. 175

Dotychczasowe brzmienie:

Art. 175. Osoby zajmujące stanowiska oraz osoby pełniące obowiązki dyrektorów izb skarbowych, wicedyrektorów izb skarbowych, naczelników urzędów skarbowych i ich zastępców przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, powołane na stanowiska dyrektorów izb administracji skarbowej i ich zastępców oraz naczelników urzędów skarbowych i ich zastępców mogą je zajmować, jeżeli w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy spełnią warunki określone w art. 24 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1.

Proponowane brzmienie:

Art. 175. Osoby zajmujące stanowiska oraz osoby pełniące obowiązki dyrektorów izb skarbowych, izb celnych, wicedyrektorów izb skarbowych, zastępców dyrektora izby celnej, naczelników urzędów skarbowych lub urzędów celnych i ich zastępców przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, powołane na stanowiska dyrektorów izb administracji skarbowej i ich zastępców oraz naczelników urzędów skarbowych i ich zastępców mogą je zajmować, jeżeli w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy spełnią warunki określone w art. 24 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1.

Uzasadnienie:

Zmiana polega na dopisaniu osób zajmujących przed wejściem w życie ustawy stanowiska dyrektorów izb celnych i ich zastępców oraz naczelników urzędów celnych i ich zastępców do katalogu osób dla których ustanawia się okres przejściowy do uzupełnienia wymogów uprawniających do zajmowania stanowisk dyrektorów izb skarbowych i ich zastępców oraz naczelników urzędów skarbowych i ich zastępców. Brak takiej regulacji jest dyskryminacją tych osób i naruszeniem Konstytucji RP.

Zmiany ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej

Art. 33 ust. 1 pkt. 3

Dotychczasowe brzmienie:

Art. 33. 1. Do zadań naczelnika urzędu celno-skarbowego należy:

2) ustalanie i określanie podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz innych należności na podstawie odrębnych przepisów;

Proponowane brzmienie:

Art. 33. 1. Do zadań naczelnika urzędu celno-skarbowego należy:

2) ustalanie i określanie podatków i pobór opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz innych należności na podstawie odrębnych przepisów;

Uzasadnienie

Zmiana w art. 33 ust. 1 pkt. 2 plega na dodaniu do zadań naczelnika urzędu celno skarbowego poboru należności, do których ustalenia i określenia jest właściwy jako organ Brak takiego uprawnienia likwiduje kasy w oddziałach celnych oraz pozbawia funkcjonariuszy oddziałów celnych i grup mobilnych prawa poboru wpłat z tyt. należności, mandatów gotówkowych i innych, które są elementem odprawy celnej lub kontroli wykonywanej przez naczelnika urzędu celno-skarbowego. Przewoźnicy, podróżni wpłaty gotówkowe będą musieli wpłacać wyłącznie do kasy urzędu skarbowego, co jest absurdalnym pomysłem z uwagi na lokalizację oddziałów celnych wiele kilometrów od urzędów skarbowych oraz czas funkcjonowania jednych i drugich tj. 8 godz. US wobec 24 godz. oddziały celne.

Art. 33 st. 1 dodaje się pkt. 2a w brzemieniu

2a. zabezpieczenia należności związanych z przywozem i wywozem towarów

Uzasadnienie:

Celem zmiany jest nadanie zadania naczelnikowi urzędu celno skarbowego do zabezpieczenia należności związanych z przywozem i wywozem towarów. Brak takiego uprawnienia

uniemożliwia pobranie oraz zwrot zabezpieczenia gotówkowego oraz zabezpieczanie należności w innej formie, co należy do zadań organu celnego na podstawie Unijnego Kodeksu Celnego. Na podstawie ustawy Prawo Celné organy celne wykonują zadania związane z zabezpieczeniem należności np. zatwierdza gwarantów uprawnionych do udzielania gwarancji składanych jako zabezpieczenie pokrycia kwot wynikających z długów celnych, przyjmują dokumenty uważane za równoważne z depozytem w gotówce, potwierdzają złożenie zabezpieczenia należności (art. 52 i 53 PC).

Art. 149 ust. 1

Dotychczasowe brzmienie:

1. Osoby zatrudnione w Krajowej Informacji Skarbowej, izbie administracji skarbowej, Szkole oraz Centrum są obowiązane corocznie, w terminie do dnia 31 marca, składać oświadczenia o swoim stanie majątkowym.

Proponowane brzmienie:

1. Osoby zatrudnione w Krajowej Informacji Skarbowej, izbie administracji skarbowej, Szkole oraz Centrum są obowiązane corocznie, w terminie do dnia 31 marca, składać oświadczenia o swoim stanie majątkowym. W przypadku niezłożenia oświadczenia o stanie majątkowym w terminie, o którym mowa w ust. 2, z powodu nieobecności w służbie, funkcjonariusz składa oświadczenie o stanie majątkowym pierwszego dnia po stawieniu się do służby.

Uzasadnienie:

Zmiana reguluje kwestię złożenia oświadczenia majątkowego przez pracowników, którzy z uwagi na długotrwałą nieobecność nie mogli dopełnić obowiązku w terminie do 31 marca. Wprowadza się zasadę analogiczną jak, w przypadku funkcjonariuszy w art. 200 tj.

Art. 149

Dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

8. Informacje zawarte w oświadczeniach o stanie majątkowym osób na stanowiskach Szefa Krajowej Informacji Skarbowej, Zastępcy Szefa Krajowej Informacji Skarbowej, Dyrektora Izby Administracji Skarbowej i jego zastępcy, naczelnika urzędu skarbowego i jego zastępcy,

naczelnika urzędu celno skarbowego i jego zastępcy są publikowane, bez ich zgody, na właściwych stronach Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i położenia nieruchomości.

Zmiana polega na wprowadzeniu obowiązku publikacji oświadczeń majątkowych na zasadach. Obowiązek publikacji oświadczeń obowiązuje w przypadku osób pełniących funkcję organów w Straży Granicznej, Policji⁵⁶ oraz Służbie Celnej⁷.

Art. 179

Dotychczasowe brzmienie

Art. 179. 1. Funkcjonariusza zwalnia się ze służby w przypadku:

2. skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślne przestępstwo skarbowe;

proponowane brzmienie:

Art. 179. 1. Funkcjonariusza zwalnia się ze służby w przypadku:

2. skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślne przestępstwo skarbowe ścigania z oskarżenia publicznego;

Zmiana polega na wskazaniu jako obligatoryjnej przesłanki do zwolnienia przypadku skazania funkcjonariusza prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie lub umyślne przestępstwo skarbowe ścigane z oskarżenia publicznego. Pozostałe przestępstwa tj. ścigane z oskarżenia prywatnego stanowią fakultatywną przesłankę. Regulacja analogiczna jak w ustawie o Straży Granicznej oraz w Policji⁸. Brak uzasadnienia do odmiennego traktowania funkcjonariuszy Służby Celno Skarbowej.

⁵ Art. 62 ust. 7 ustawy o Policji Informacje zawarte w oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje organów Policji są publikowane, bez ich zgody, na właściwych stronach Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i położenia nieruchomości.

⁶ Art. 91 a ust. 8 Ustawy o Straży Granicznej Oświadczenie o stanie majątkowym osoby pełniącej funkcję organu Straży Granicznej jest publikowane bez jej zgody na właściwej stronie Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i miejsca położenia nieruchomości.

⁷ Art. 123 ust. 9 ustawy o S.C. Oświadczenia o stanie majątkowym osób pełniących funkcję organów Służby Celnej są publikowane bez ich zgody na właściwych stronach Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i położenia nieruchomości.

⁸ Art. 41. 1. Policjanta zwalnia się ze służby w przypadkach:

- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
2. Policjanta można zwolnić ze służby w przypadkach:

Art. 185

Dodaje się ust. 4

4. Ust. 1 do 3 stosuje się odpowiednio do funkcjonariuszy celnych.

Zmiana polega na wskazaniu podstawy do przywrócenia do służby zwolnionych funkcjonariuszy celnych wobec których wystąpiły przesłanki z art. 185 ust. 1-3 tj. w razie niepotwierdzeni zarzutów karnych. Brak takiego odwołania pozostawi bez prawa do przywrócenia do służby w razie prawomocnego umorzenia postępowania karnego lub postępowania karnego skarbowego ze względu na okoliczności wymienione w art. 17 § 1 pkt 1, 2 i 6 Kodeksu postępowania karnego, prawomocnego uniewinnienia oraz uchylenia prawomocnego wyroku skazującego. Art. 104 oraz 105 ustawy o Służbie Celnej, a wcześniej art. 25 ust. 1 pkt 8a i 8b ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej ograniczyły wobec funkcjonariuszy celnych konstytucyjną zasadę domniemania niewinności. Jednak w przypadku nie potwierdzenia zarzutów karnych przepisy powinny gwarantować restytucję stanu sprzed zwolnienia funkcjonariusza Służby Celnej.

Art. 200

Dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

7a. Informacje zawarte w oświadczeniach o stanie majątkowym osób na stanowiskach Szefa Krajowej Informacji Skarbowej, Zastępcy Szefa Krajowej Informacji Skarbowej, Dyrektora Izby Administracji Skarbowej i jego zastępcy, naczelnika urzędu skarbowego i jego zastępcy, naczelnika urzędu celno skarbowego i jego zastępcy są publikowane, bez ich zgody, na właściwych stronach Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i położenia nieruchomości.

2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe inne niż określone w ust. 1 pkt 4;

Zmiana polega na wprowadzeniu obowiązku publikacji oświadczeń majątkowych na zasadach. Obowiązek publikacji oświadczeń obowiązuje w przypadku osób pełniących funkcję organów w Straży Granicznej, Policji⁹¹⁰ oraz Służbie Celnej¹¹.

⁹ Art. 62 ust. 7 ustawy o Policji Informacje zawarte w oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje organów Policji są publikowane, bez ich zgody, na właściwych stronach Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i położenia nieruchomości.

¹⁰ Art. 91 a ust. 8 Ustawy o Straży Granicznej Oświadczenie o stanie majątkowym osoby pełniącej funkcję organu Straży Granicznej jest publikowane bez jej zgody na właściwej stronie Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i miejsca położenia nieruchomości.

¹¹ Art. 123 ust. 9 ustawy o S.C. Oświadczenia o stanie majątkowym osób pełniących funkcję organów Służby Celnej są publikowane bez ich zgody na właściwych stronach Biuletynu Informacji Publicznej, z wyłączeniem danych dotyczących daty i miejsca urodzenia, numeru PESEL, miejsca zamieszkania i położenia nieruchomości.

Przepis art. 1 ustawy wprowadzającej KAS otrzymuje brzmienie:

Art. 1 Ustawa z dnia o Krajowej Administracji Skarbowej wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 roku., z wyjątkiem:

-art. 13 który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku;

-art. 11 ust. 1 pkt 3, ust. 2 w zakresie dotyczącym dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, art. 14 ust. 1 pkt 1 w zakresie nadzoru nad działalnością dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, art. 21 ust. 1 i 2 i art. 22, które wchodzi z dniem 1 stycznia 2017 roku

Przepis art. 240 otrzymuje brzmienie:

Art. 240

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 roku, z wyjątkiem:

1)art. 162 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku;

2) art. 239, art. 152, art. 164 i art. 165 ust. 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku

3)art. 34, art. 37pkt 2lit.d -w zakresie art. 13 § 2a, pkt 5 lit. a, pkt 7, pkt 29 lit. a -w zakresie art. 130 §1 w zakresie dotyczącym pracownika Biura Krajowej Informacji Skarbowej, lit. b -w zakresie art. 130 § 4 w zakresie dotyczącym dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, pkt 36 lit. b-w zakresie art. 143 § 2 pkt 4, pkt 51lit. a -w zakresie dotyczącym pracowników Biura Krajowej Informacji Skarbowej, art. 160 ust. 2, art. 162 pkt 2, art. 163 ust. 1 pkt 1, art. 165ust. 1,4 i 6, art. 171 w zakresie dotyczącym dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, art. 187 ust. 2,art. 214,które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku

4)art. 120, który wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2016 r.;

5)art. 3 pkt 10, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2017 r.;

UZASADNIENIE

Wprowadzona zmiana przesuwą wejście w życie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej z daty 1 stycznia 2017 na datę 1 września 2017 roku. Zmiana ta wynika z konieczności dokładnego przygotowania i przepracowania przepisów dotyczących Krajowej Administracji Skarbowej – potrzebne jest przygotowanie ponad kilkudziesięciu aktów wykonawczych (rozporządzeń), kilkudziesięciu lub kilkuset

innych aktów wewnętrznych, przygotowanie procedur działania nowych struktur organizacji KAS , przygotowane tysiące kart z kartami z zakresów obowiązków służbowych, opisów stanowisk służbowych etc. Na dzień dzisiejszy na 60 dni przed projektowanym wejściem w życie dokumenty te nie są gotowe.

Zmiany z punktów 2 i 3 zgodnie z wolą ustawodawcy wprowadzają niektóre przepisy z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem przed wejściem w życie KAS-u tj. od 1 stycznia 2017, podczas gdy KAS wejdzie w życie od 1 września 2017 roku. Są to przepisy pozwalające między innymi na: powołanie Szefa KAS, przyznanie mu prawa wydawania zarządzeń, wejście w życie części przepisów o Krajowej Informacji Skarbowej. Zmieniona data wejścia w życie przepisów powodowana jest tym, iż ustawa w dotychczasowym brzmieniu zakładała w istocie..działanie prawa wstecz przyjmując daty wejścia w życie przepisów od 1 września 2016 roku, co jest prawnie niewłaściwe. Początek nowego roku jest właściwym prawnym punktem wejścia w życie nowych rozwiązań prawnych i początku funkcjonowania nowej organizacji. Przepisy te są korzystniejsze niż pierwotne, bo wyznaczają dłuższy (dziewięciomiesięczny zamiast sześciomiesięcznego) termin na systematyczne i ewolucyjne przygotowanie nowej organizacji (KAS) do funkcjonowania.

Zasadne także jest kompleksowe przygotowanie kwestii związanych z przejściem obowiązków w zapewnieniu bezpieczeństwa w ruchu cywilnym na lotniskach, aby słowa Pana Ministra o możliwości zaangażowania obecnych funkcjonariuszy Służby Celnej w te czynności, przed procesem ucywilnienia stały się faktem. W tym celu nadawanie propozycji powinno odbywać się po styczniu 2018r.

Podstawą KAS są ludzie i powodzenie reformy zależy od ich nastawienia, podejścia, opanowania nowych obowiązków, przygotowania do współpracy czyli aktywnego włączenia się ich w nurt zmiany. Bez tego trudno wyobrazić sobie wzrost efektywności KAS, a taki jest główny cel reformy.

Przesunięcie w czasie wejścia w życie przepisów o KAS pozwoli także na wprowadzenie standardów zarządzania zmianą w organizacji, zaprezentowanych w licznych analizach uznanych ekspertów m.in. w ekspertyzach prof. W. Modzelewskiego czy prof. D. Gajewskiego.

Nie ma przepisów wykonawczych do ustawy ani nawet ich projektów. Do wydania jest ponad 80 rozporządzeń, które uprzednio muszą przejść proces konsultacji wewnątrzresortowych, międzyresortowych i społecznych. Część rozporządzeń wymaga porozumieniu kilku ministrów.

Brak Jednolitego Wykazu Akt JWA oraz kompatybilnego systemu kancelaryjnego łączonych jednostek tzn. nie ma zasad ani narzędzi do komunikacji między komórkami przyszłej struktury. JWA musi zawierać ujednolicone numery sygnatur dla każdego rodzaju spraw, ujednolicone okresy przechowywania akt, zasady obiegu korespondencji podlega zatwierdzeniu przez Archiwum Państwowe. Uzgodnienia obowiązującego w Służbie Celnej JWA trwały ponad rok. Obieg dokumentów w S.C. jest niemal w 100% oparty na elektronicznej wersji dokumentów. Aby po 1 stycznia była możliwa komunikacja w ramach nowej jednostki wszystkie komórki muszą mieć system i jednolite zasady, których nie ma. Alternatywą będzie przejście na papierowy obieg dokumentów i ręczna, papierowa rejestracja korespondencji tj. cofnięcie się do poprzedniej epoki.

Brak struktury organizacyjnej oraz statutowość poszczególnych jednostek. Do czasu ich wydania nie można wdrożyć kolejnych etapów przekształceń. Nie można nawet rozpocząć procedury wprowadzania regulaminów organizacyjnych, regulaminów funduszy socjalnych oraz zasad premiowania, które muszą zostać uzgodnione ze związkami zawodowymi.

W Służbie Celnej jest obecnie ponad 38 tys. wewnętrznych aktów tj. decyzji dyrektorów izb celnej oraz decyzji naczelników urzędów celnych. Średnio w każdej z izb jest ok. 1000 aktualnych decyzji dyrektora i naczelników UC. Są to akty określające zasady postępowania w jednostkach. Ich wydanie wymaga ogromnego nakładu pracy oraz uprzedniego wprowadzenia przepisów wykonawczych, określenia struktury, statutowość.

Brak czasu na opracowanie procedur postępowania i dostosowanie systemów. Urzędy Celno Skarbowe nie będą uprawnione do poboru należności oraz prowadzenia niektórych postępowań, co obecnie jest we właściwości urzędów celnych. Funkcjonariusze nie będą mogli pobierać należności celnych, wykonywać operacji kasowych, pobierać ani wydawać zabezpieczeń, pobierać opłat od zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych, pobierać kaucji od przewoźników zagranicznych na podstawie ustawy prawo o ruchu drogowym, pobierać i wydawać depozytów. W przypadku samochodów na granicy będzie to oznaczało konieczność zatrzymania samochodu do czasu uiszczenia opłaty w urzędzie skarbowym nawet, gdy wiezie towar łatwo psujący się czy jest to skład pociągu. To oznacza koszty dla przedsiębiorców. Funkcjonariusz, który na drodze ujawni naruszenie w transporcie drogowym nie będzie mógł pobrać kaucji od przewoźnika zagranicznego. Jeżeli funkcjonariusze w patrolach nie będą mieli prawa do poboru kary z mandatu gotówkowego oraz kaucji to nadal nie zostanie wdrożona kontrola wykonywania usług okazjonalnego przewozu autobusami zarejestrowanymi za granicą straty z tego tyt. szacowane są na ok. 50 mln. zł. i nadal

kontrolowani będą niemal wyłącznie kierowcy polskich ciężarówek. Oddziały i grupy mobilne działają 24 godziny na dobę i 7 dni w tygodniu. Urzędy skarbowe działają 8 godzin od poniedziałku do piątku. Dodatkowo grupy mobilne kontrolują na terenach oddalonych od siedzib urzędów. Po 1.01.2017 nastąpi podział zadań urzędów celnych, czasami wykonywanych przez tego samego funkcjonariusza. By nie doszło do przedawnienia spraw i paraliżu musi być zapewnione płynne przekazanie uprawnień i spraw.

Czas obsługi podmiotów na granicy liczony jest w minutach. S.C. obsługuje transporty, na które nieraz czekają linie produkcyjne, żywe zwierzęta, prasa codzienna itp. Także samolot nie poczeka na pasażera. Jest to urząd, który nie może odesłać klienta na inny termin. Zmiany muszą być wdrożone tak, aby nie doszło do kosztownych utrudnień dla przedsiębiorców, ponieważ przeniosą swoje odprawy do innych krajów. Stan niepewności już niestety motywuje niektóre firmy do takich decyzji.

Uprawnienia do poboru dochodów przejmują urzędy skarbowe w miejsce obecnego Centrum Rozliczeń, w ramach którego działa kilka komórek zlokalizowanych w kilku miastach. Przeniesienie zadań do urzędów skarbowych to decentralizacja rozliczeń i ogromne problemy przedsiębiorców, w zasadzie paraliż poboru tej części dochodów, które rozlicza CR. Do takiej zmiany nie jest dostosowany system rozliczeń i nie będzie do końca 2016r.

Funkcjonariusze i pracownicy otrzymali polecenie wykorzystania urlopów oraz nadgodzin. W jednej z izb granicznych jest to ponad 17 tys. dni urlopu oraz ponad 5000 nadgodzin. Tymczasem na koniec przypada największy ruch towarowy. Wdrożenie reformy wymaga ogromnego zaangażowania wyłącznie w prace z tym związane (opracowanie aktów prawnych czy formularzy, szkolenia, inwentaryzacje, archiwizacje itp.). Już obecnie w okresie natężonego ruchu towarowego funkcjonariusze na przejściach granicznych odstępują od kontroli (potwierdza to raport NIK). Aby wykonać zadania związane z reorganizacją funkcjonariusze muszą być osunięci od innych czynności, w tym kontroli. To stwarza ogromne niebezpieczeństwo związane z prawidłową obsługą importerów/eksporterów oraz stwarza warunki do przemytu.

Z dniem 1 stycznia zachowano urzędowi skarbowym ciągłość funkcjonowania. Urzędy celne i oddziały celne przestają istnieć. Nie ma przepisów przejściowych, że dotychczasowe urzędy celne i oddziały celne funkcjonują jako urzędy celno skarbowe i oddziały celne. W przepisach wprowadzających nie przewidziano nawet przepisu powołującego oddziały celne, a jedynie ich zniesienie z dniem 31.12.2016r. Aby nie doszło do blokady przejść granicznych 1 stycznia muszą zostać utworzone oddziały celne.

Przesunięcie w czasie wdrożenia reformy KAS pozwoli także na spokojne i harmonijne wdrożenie projektu obywatelskiego, który wg ustaleń złożonych na spotkaniu w dniu 27 września w Ministerstwie Finansów należy powiązać z przepisami wprowadzającymi KAS.

Uwagi do przepisów regulujących postępowanie akcyzowe:

W art. 252 pkt. 5 na początku opisu przewinienia powinno znaleźć się słowo umyślnie, tak by przepis brzmiał: „*umyślne wprowadzenie w błąd przełożonego lub innego funkcjonariusza, jeżeli spowodowało to lub mogło spowodować szkodę służbie, funkcjonariuszowi lub innej osobie*”. Istotą sprawy jest to, że nieumyślność nie powinna być tu karana jako niezawiniona.

W art. 254 powinna być instytucja sprzeciwu od przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej (np. w terminie 3 dni) skutkujący tym, iż rozmowę uznaje się za niebyłą (nie wywołuje ona żadnych skutków) a w sprawie wszczynane jest postępowanie dyscyplinarne. Obecna konstrukcja przepisu powoduje, że funkcjonariusz nie ma prawa do obrony i nie ma żadnego środka odwoławczego od rozmowy dyscyplinującej. To rażąco niesprawiedliwy przepis. Kwestię tę poruszaliśmy na Komisji z dr Andrzejem Halickim (niestety bez odzewu)

W art. 256 Szef KAS może wszcząć postępowanie lub je przejąć do prowadzenia, od takiej decyzji przysługuje prawo do wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy przed Szefem KAS (art. 265 ust. 5) – moim zdaniem to naruszenie prawa do II instancyjnego postępowania, bo dwa razy tę sprawę rozpatruje ten sam organ (co jest możliwe, ale w postępowaniu administracyjnym, a tutaj bardziej oglądamy się na postępowanie karne)

W ustawie o KAS brak jest przedawnienia karalności czynu już po jego wszczęciu w terminie, co oznacza że sprawa może trwać latami. Tak też było w ustawie o Służbie Celnej. Moim zdaniem to może być uchybienie natury konstytucyjnej (nierówne traktowanie z art. 32 ust 1 Konstytucji) ale nie musi bo ustawodawca może kształtować prawo wg swojego uznania dla każdej formacji). Na pewno by to było naruszenie Konstytucji gdyby nie było zapisów o przedawnieniu wszczęcia postępowania (ale to jest). Zapisy te o przedawnieniu wymierzania kary powinny być poprawione zwłaszcza, że ustawy pragmatyczne innych służb mundurowych takie rzeczy zakładają i zawierają zapis, że „*nie można wymierzyć funkcjonariuszowi kary dyscyplinarnej po upływie 1 roku od dnia popełnienia czynu...*” - tak stanowi art. 137 ust.2 ustawy o Straży Granicznej, art. 135 ust. 4 ustawy o Policji, art. 147 ust.2 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, art. 241 ust. 4 ustawy o Służbie Więziennej. To jest pewna luka prawna, ale

Art. 262 ust. 5 stanowi, że „*w przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o orzeczenie kary wydalenia ze Służby Celno-Skarbowej, a obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, właściwy organ dyscyplinarny wyznacza obrońcę spośród funkcjonariuszy*”

To błędnie zapisany przepis bo przecież rzecznik ujawnia rodzaj kary, których chce wymierzyć dopiero pod koniec całego postępowania w pisemnym podsumowaniu postępowania i wniosku o karę – **wyznaczenie obrońcy na tym etapie jest spóźnione, to iluzja prawa do obrony.**

Proponujemy poprawkę taką, aby napisać tutaj że rzecznik dyscyplinarny przy wszczęciu postępowania określa czy przewiduje w danej sprawie możliwość wnioskowania o wydalenie obwinionego z służby a jeśli tak to wówczas powinno się przyznawać obrońcę z urzędu

Art. 273 odsyła „blankietowo” do odpowiednich przepisów KPK bez podania jakich. Ten sam legislacyjny zabieg był zastosowany przy ustawie o Służbie Celnej. To jest błąd, bo rodzi to różne problemy praktyczne i wątpliwości interpretacyjne. Powinny się tu znaleźć konkretne przepisy mające być stosowanymi.